

Öbökönc - híradó

A Magyar Csillagászati Egyesület Pécsi Csoportjának szakköri körlevele. Megjelenik havonta.

Szerkesztő: Halmi Gábor

Lapzárta: 1992. szeptember 30.

A körlevél postán is igényelhető, kiküldéséért pécsiek 9, vidékiek 15 Ft-os postabélyegből küldjenek 12 db-ot a szerkesztő címére:

7621 Pécs, Munkácsy M.u.25. Tel.: /72/ 36-645

Október havi előadásaink:

5.-én, hétfőn	-	Kapcsolatfelvétel az UFO-hívőkkel!
Előadó: Keszthelyi Sándor, aki egyben a vita-
vezető funkcióját is betölti
12.-én, "	-	Kirándulások, táborozások videoképei
Előadó: Tárnai Mihály
19.-én, "	-	Észleltem Franciaország nagy csillagvizsgálóiban
Előadó: Ladányi Tamás
26.-én, "	-	Az alkonyi és a hajnali Nap fényképezésének
titkai
Előadó: Görbics János

Az előadások 18-órrai kezdettel, az Apáczai Nevelési Központ első emeleti szakköri helyiségében lesznek megtartva /színházterem mellett/.

Október 6.-án, kedden délután 15:30-kor Pécsen, a Janus Pannonius u. 11.-ben MANT-előadás lesz, "Látogatás a Cape Kennedy Űrközpontban és a Washingtoni Űrkutatási Múzeumban" címmel. Előadó Remes Péter, a NASA vendége.

Október 16.-án, pénteken észlelőéjszaka Pécsváradon. Találkozás a pécsi Nagyállomáson, és a 17:50-es vonattal utazunk ki észlelni távcsövekkel, binokulárokkal, fényképezőgépekkel.

Október 22.-én, csütörtökön éjfél után hajnalig az Orionida-meteorraj maximuma.

Október 24.-én, szombaton hajnali 5-kor 42 órás holdsarló a keleti égen.

Október 27.-én, kedden este 17 órakor 67 órás holdsarló a nyugati égen. Az eset pikantériája, hogy ekkor a Merkúr csupán pár ívpercre látszik a sarlótól.

Október 28.-án, szerdán este 17 órakor a vékony holdsarlótól 0,4 fokra észlelhető a Vénusz.

Csillagászati Hét: Az immár hagyományos Őszi Csillagászati Hét rendezvényt sorozata november 2-6. között, hétfőtől péntekig, esténként 18-órákor lesz megtartva a Felsőmalom u. 10 emeleti előadóhelyiségében.

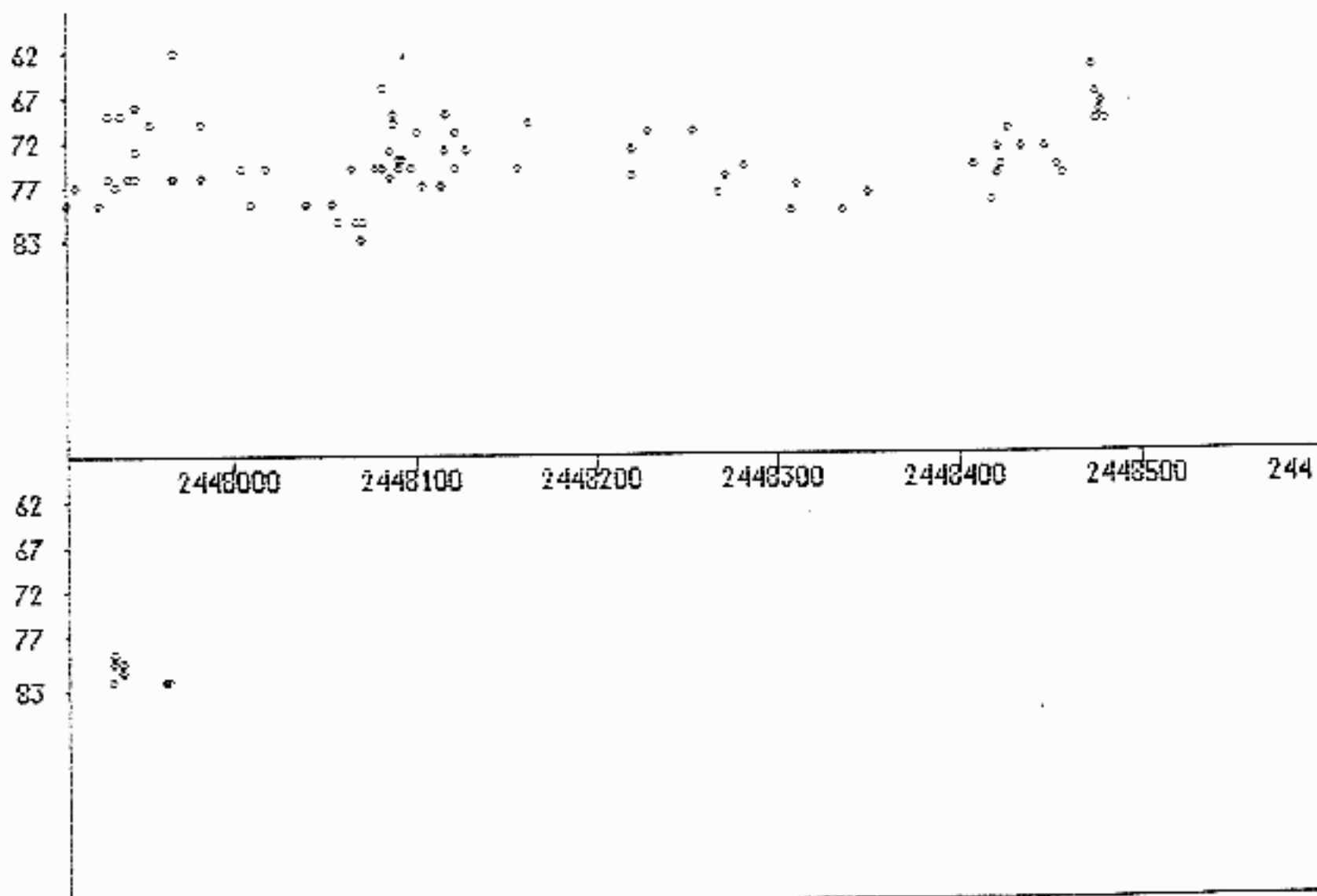
Okkultáció-előrejelzések októberre /UT, -1h12m59s, 46°04'25"/ - PÉCS

Dátum	ZC	m	D	PA	h	R	PA	h
02.	2589	4.8	17:03	84	19	18:24	253	13
09.	3371	6.4	01:23	27	11	02:13	282	3
09.	3482	5.7	20:06	94	44	21:11	200	46
13.	421	6.6	20:49	33	41	21:48	282	51
14.	525	6.4	17:47	95	5	18:37	238	12
16.	861	6.5	21:25	77	23	22:26	275	33
23.	1670	5.1	03:33	160	12	04:18	256	19

Az előrejelzéseket Zajáczy György készítette.

Változócsillagok:

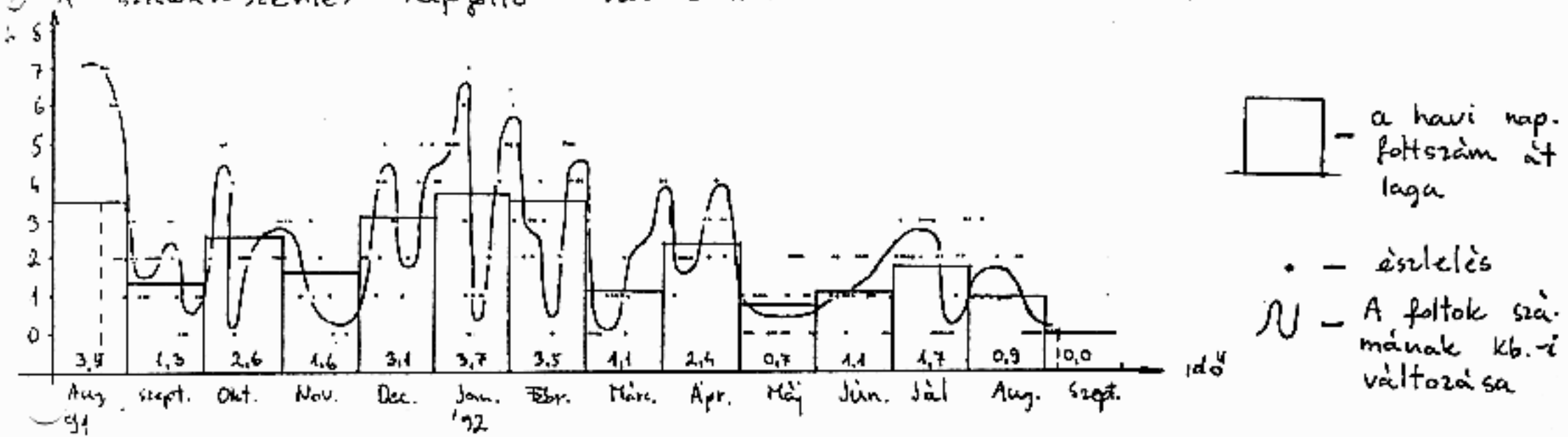
Az alábbi fénygörbe egy igen közkedvelt változóról készült, mely az MCSE Pécsi Csoportja három észlelője adatait tartalmazza:

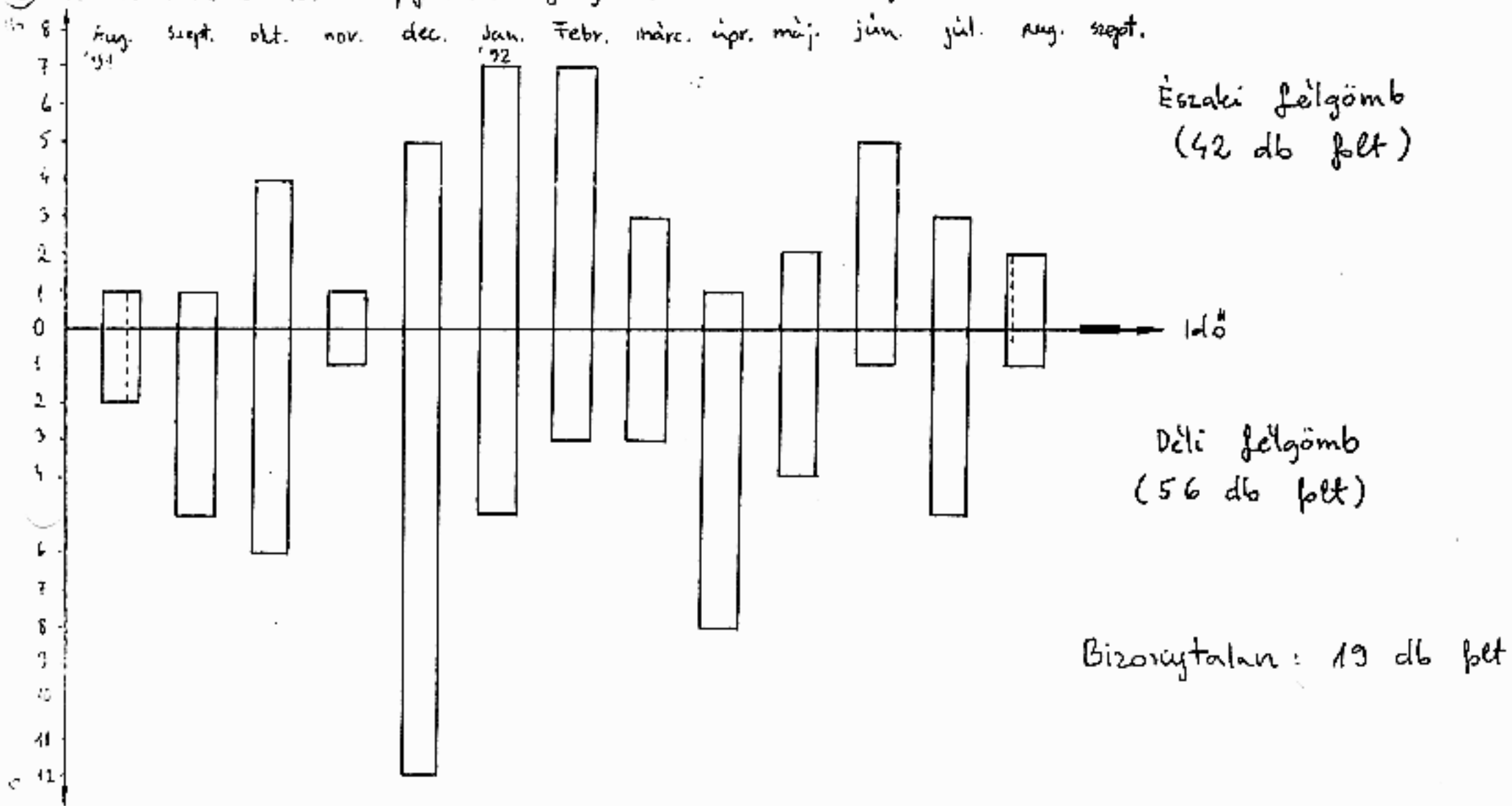
A szabad szemes napfoltok egy éve
(1991 aug. 19. - 1992 szept. 4)

Breszturi Ákos 31/7-8 -as Meteorban megjelent cikkének hatására egy év óta rendszeresen figyelem a szabad szemes napfoltokat. Ez alatt 230 db megfigyelés során 117 db foltot láttam. Az alábbiakban megpróbálom grafikon, diagramm és táblázat formájában ábrázolni a megfigyeléseim eredményét.

1) A szabad szemes napfoltok számának változása az említett időszakban.

2) A szabad szemes napfoltok félgömb szerinti megoszlása az említett időszakban.

3) Az említett időszakban egyszerre a Napon lévő foltok számának megoszlása.

db	0	1	2	3	4	5	6	7
észlelések száma db	51	49	65	31	14	15	4	3

(Hányszor volt látható 0, 1, 2 ... stb db folt.)

4) A szabad szemes napfoltok méret szerinti megoszlása: 24 db volt óriási (kiterjedtnek látszott), 50 db volt nagy (jól látszó), 43 db volt kicsi (nehézsen vagy alig látszó).

Gyenisz Péter

MCSE hírek

Pécsiek Selmecbányán

Az MCSE Pécsi Csoportja egy márciusi hétvégén autóbussz kirándulásra indult Hoffmann János vezetésével. Március 20-án délelőtt a Svábhegyen az MTA Csillagászati Kutatóintézetét néztük meg. Itt Mizser Attila először a főkupolába vezetett bennünket, a 60 cm-es tükrös távcsőhöz. Egy kisebb kupolában a régi kalocsai refraktort láthattuk. Végül a főépületet és az intézet könyvtárát, valamint a parkban álló két napórát néztük meg.

Ezután a TIT Uránia Csillagvizsgálóba hajtottunk. Itt dr. Both Előd kalauzolta végig az intézményen a csoportot. A 20 cm-es refraktorral a Nap foltjait is kivetítették. A tetőterazon láthattuk a szkáfosz-napórát és (valószínűleg utolsóként) felkerestük az MCSE kis kuckóját is.

Délután a Planetáriumban előadást hallgattunk A Földről a csillagokig címmel. A Szépművészeti Múzeum festményeit és egyiptomi kiállítását is megtekintettük. Este a Gellérthegyre sétáltunk, itt a régi csillagda helyét jelölő alapkövet és Bogdanich Imre földmérő emlékművét néztük meg. Sokunk gyermekkori vágya teljesült: eljuthattunk a csillebérci úttörőtáborba is, ugyanis este itt aludtunk.

Szombat reggel budapestiek, vecsésiek, budaörsiek, majd esztergomiak csatlakoztak hozzánk. Komáromból átkelve Komárnóba már a legelső újságosnál megvásárolhattuk a Kozmos csillagászati folyóiratot (ára 10 korona). Ógyallára érkezés előtt tisztelegtünk Konkoly Thege Miklós és családjának sírmeleke előtt. Ógyalla főutcáján először a Meteorológiai és Földmágnességi Intézetet jártuk be (falán Mikulás Konkoly emléktábla!), kertjében a mérőműszereket néztük meg. Időközben összefutottunk Jávorka Ágostonnal, aki az út túloldalán lévő parkba vezetett. Óriási meglepetésünkre a régi, romos, lebontásra ítélt csillagvizsgáló ott állt a helyén, csillogva-villogva, vadonatújban!

A legutolsó információ helyes volt (Meteor 1988/7-8. 54. o.), mert az 1871-ben épített háromkupolás csillagda valóban elbontották. Ám a cseh-szlovákiai és nemzetközi (UNESCO) felháborodás hatására újra felépítették. A csillagda 1992 tavaszán csillogó rézkupoláival, sárgára festett falaival, új ablakaival szép látványt nyújt, de a régi épületre csak tömegében emlékeztet -- az illúzió nem tökéletes. (Kérdéses, hogy mi értelme volt egy ilyen tudományos és építészeti értéket teljesen elbontani és új anyagokból újra felépíteni?!)

Ezt követően Léva bejárása után Selmecbányára buszoztunk. Egy csodálatosan gazdag, régi, szép bányászvárost láthattunk, melyet lakói nagyrészt elhagytak, házainak egy része üresen, elhanyagoltan áll. Itt született Hell Miksa 1720-ban. Az ő szülőházát kerestük több órán keresztül, több csoportra oszolva. Két napórát találtunk, de a szülőházat nem, csak egy Maksimilla Hella utcát.

Budapestre visszatérve vasárnap hazafelé indultunk. Betértünk Tordásra, ahol Sajnovics János szülőházát, emléktábláját, emlékművét néztük meg. Sikerült a Sajnovics-gyűjtemény gazdájával, Csupor Zoltán Mihály plébánossal is beszélünk. Martonvásáron a Beethoven Múzeumot tekintettük meg, végül Dunakömlődön halászlével zártuk a háromnapos programot.

(METEOR, 1992/9. sz. 4-5. p.)

KESZTHELYI SÁNDOR